

møde i Skolen, ikke være gaaede frem, hvorimod man maa antage, at de, der ere vedblevne at gaae i Skolen, have gjort Fremgang, og nu faaer altsaa Læreren de Børn, der for et halvt Aar siden hørte til de flinkere og bedre, temmelig forsømte igjen tilbage, idet de, istedetfor at have udvidet deres Kundskaber, snarere have tildeels forglemt, hvad de tidligere havde lært, imedens han til samme Tid har arbejdet sig videre fremad med dem, han har beholdt i Skolen. Det er overhovedet en meget betænkelig Side af Sagen, at man hvert halve Aar paa mange Steder vil fritage alle de flinkere Børn, og at saa Læreren skal arbejde alene med dem, der ere meget ringe begavede, uden at han understøttes ved nogen Kappesfrid med de bedre, eller lettes i sit Arbejde ved nogen Opmuntring af at læse med de flinkere Børn. Jeg troer saaledes, at det er et meget betænkeligt Princip, som man er kommen ind paa i Lovforslaget.

Jeg troer ogsaa, at den Nedsættelse, der i Almindelighed er givet i den skolepligtige Alder, nemlig indtil det 13de Aar, ikke er heldig, saaledes almindeligt henstillet, som steet er i den anden Paragraph; der er nemlig i Betænkningen udtalt, at den skolepligtige Alder er nedsat til det 13de Aar. Følgen af denne Paragraph vil være den, at ethvert Barn, der præsterer, hvad der med Rimelighed kan præstere af et Barn paa 13 Aar, kan fordres udfreven, og den Kundskab og især den Modenhed, der rimelignvis først kan erholdes i Løbet af det 14de Aar, kan man ikke fordre; den practiske Følge vil derfor være, at Børnene ville blive udfrevne med det 13de Aar. Jeg overseer nu aldeles ikke de Byrder, som Skolepligten lægger især paa den fattige Deel af Befolkningen, og, naar man vil gaae ind paa en almindelig Betragtning af Sagen, og man da vil tage alle Hensyn, s. Ex. til den sjerne Bopæl, og lette Skolepligten derefter, og man vil gaae ind paa at sige, at Børn i en vis Stilling, hvor Forældrenes Kaar ere meget smaa, skulle være frie, naar de blot bringe det til den Færdighed, der kan forlanges i Læsning og Religionskundskab, uden at man forlanger, at ethvert Barn af den fattige Mand skal bibringes en mechanisk Færdig-

hed i Skrivning, som han maaskee ikke kan komme til at bruge, — naar man vil gaae ind paa saaledes at behandle Sagen fra alle Sider, saa skal jeg gjerne for min Deel, hvis jeg kan, yde Understøttelse dertil; men saaledes at henstille en Bestemmelse, der tilskyndende beholder den hidtilværende Skolealder, men i Virkeligheden, troer jeg, for alle nogentunde sluttige Skolebørn indskrænker den til det 13de Aar, troer jeg er Noget, man ikke skal gaae ind paa. — I den tredje Paragraph indeholdes der en Bestemmelse, som jeg i og for sig selv, naar den formulerebdes rigtigt, ikke kunde have Noget imod; jeg troer, at det er en rigtig Grundsetning, at Barnet kun indtil en vis Alder er underkastet Skolepligten. Det er vel sandt, at Hovedgrænsen maa ligge i Kundskabsgraden; men man maa paa den anden Side vedkjende sig, at Staten kan ikke lægge ubegrændset Beslag paa Barnets Tid og Kræfter, indtil det i ethvert Tilfælde kan opnaae den Grad af Kundskab, som er ønskelig. Har Barnet paa Grund af uheldige Forhold eller af manglende Gyver ikke kunnet opnaae denne Kundskab til en vis Alder, saa maa det dog være fri for Skolen, det indrømmer jeg ganske; men der er dog ogsaa her en Begrændsning; thi der maa være Forskjel paa, hvor denne Mangel er tilstede ved Slutningen af den almindelige Skoletid, om denne Mangel er tilstede paa Grund af manglende Gyver hos Barnet eller uheldige Kaar, eller om den finder Sted paa Grund af stor Forsømmelighed fra Barnets eller dets Forsørgeres Side, saa at man ogsaa her maatte knytte Bestemmelsen til andre Betingelser end dem, der ere givne i Lovforslaget.

Der er endelig knyttet til dette Lovforslag en Bestemmelse, som jeg antager, at Mange, som forresten kunde interessere sig for Lovforslaget, kunde ønske at sjerne fra det Øvrige, nemlig Bestemmelsen om Confirmationen. Jeg for min Deel troer nemlig, at det hører med til den frie Udvikling af vort Skolevæsen, at man ikke holder altfor nøie paa Forbindelsen mellem Skolegangen og Confirmationen, og erindrer sig, at den kirkelige Confirmation er en Ting, som Kirken maa opstille sin Fordring til, og at den foreskrevne Skolegang er noget